Skolinspektionen

Beslut

2010-11-12

Dnr 43-2009:3755

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Möllevångsskolan
i stadsdel Södra Innerstaden, Malmö kommun

Skolinspektionen

Beslut

2010-11-12

Dnr 43-2009:3755

Rektorn vid Möllevångsskolan

Södra Innerstadens stadsdelsfullmäktige

Tillsyn av Möllevångsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Möllevångsskolan och stadsdel Södra Innerstaden skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion av Möllevångsskolan 2006 konstaterades ett antal brister varav flera av dem kvarstår. Viktiga områden, såsom trygg miljö på skolan, kunskapsuppföljning i samtliga ämnen, ökad måluppfyllelse gällande kunskapsresultaten, elevers rätt till särskilt stöd och till studiehandledning på modersmålet är områden som skolan fortsatt behöver åtgärda.

I Möllevångsskolan är kunskapsresultaten anmärkningsvärt låga och när det gäller värdegrundsarbetet saknar skolan ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar. Värdegrundsarbetet har mer karaktären av akuta insatser när något händer och ett gemensamt förhållningssätt saknas bland vuxna och elever. För elever som har svårigheter att nå kunskapsmålen är det också av särskilt stor betydelse att lärandemiljöerna är trygga. Rektorn måste se till att värdegrundsarbetet är målinriktat samt följa upp och utvärdera såväl det förebyggande arbetet som de åtgärder som vidtas för att motverka våld och kränkningar. Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat är också mycket angeläget och att resultatanalyserna omsätts i

Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 07
www.skolinspektionen.se

konkreta åtgärder i verksamheten för att förbättra måluppfyllelsen. Den systematiska utvärderingen av resultaten på de nationella ämnesproven i förhållande till bedömning inför slutbetygen är en viktig del i skolans fortsatta arbete för ökad måluppfyllelse.

Skolan behöver utveckla sina metoder så att eleverna upplever undervisningen som stimulerande och att de ges inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. En del i detta arbete är att förväntningarna på eleverna ökar och att undervisningen blir mer stimulerande samt att skolans tillgodoser individuella behov i högre grad för att inte begränsa eleverna i deras lärande och utveckling. Tillsynen visar vidare att alla elever som är i behov av särskilt stöd inte får detta i tillräcklig grad och skolan behöver se över arbetet med särskilt stöd för att höja måluppfyllelsen. Det är av stor vikt att rektorn tar en mer aktiv roll som pedagogisk ledare. Detta för att få full insyn i och kunskap om hur undervisningen bedrivs och säkerställa att verksamheten lever upp till kraven i de nationella styrdokumenten i syfte att göra lärandet lustfyllt, stimulerande, tillåtande och lockande med nyfikna elever.

Mot bakgrund av ovanstående faktorer behöver Möllevångsskolan göra en noggrann analys kring vilka orsakerna är till de resultat som uppnås på skolan och då särskilt ta fasta på orsaker som kan relateras till den egna utbildningsverksamheten och inte i första hand till sådant som kan härledas till barns och elevers förutsättningar. Utan en sådan analys kan skolan få svårigheter med att vidta relevanta åtgärder och insatser för att ge verksamheten tillräckliga förutsättningar för att nå målen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Möllevångsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplanerna),
- Elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utvärderas inte i tillräcklig omfattning (Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg),
- Skolans individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen som ska ge elev och vårdnadshavare information om elevens kunskapsutveckling uppfyller inte författningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen),
- Resultaten från de nationella ämnesproven används inte i tillräcklig omfattning för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning (7 kap. 10 § grundskoleförordningen),
- Rektorn inhämtar inte tillräcklig kunskap om och följer upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § första stycket skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar),

- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges och tar inte i tillräcklig grad ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, God miljö för lärande, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar),
- Undervisningen i skolan anpassas inte i tillräcklig utsträckning efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och eleverna upplever inte undervisningen som stimulerande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper),
- Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning behöver vidareutvecklas (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande),
- Alla som arbetar på Möllevångsskolan har inte höga och tydliga förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer),
- Skolan arbetar inte tillräckligt målmedvetet för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende och ordningsreglerna på skolan efterlevs inte (1 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, Lpo 94, 2.1 Normer och värden, 6 kap. 8 b § grundskoleförordningen),
- Rektorn ser inte till att det på skolan bedrivs ett tillräckligt målmedvetet arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling (14 a kap. 6–7 §§ skollagen),
- Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till elever som har svårigheter i skolarbetet (4 kap. 1 § andra stycket skollagen, 5 kap. 4 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper),
- Studiehandledning på modersmålet ges inte till alla de elever som har behov av det (5 kap. 2–3 §§ grundskoleförordningen),
- Rektorn fattar inte beslut enligt bestämmelserna (2 kap. 15–16 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Skolinspektionen

Beslut

2010-11-12

Dnr 43-2009:3755

Rektor och stadsdel Södra Innerstaden har ansvar för att Möllevångsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 6 månader från den dag beslutet för stadsdel Södra Innerstaden meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och stadsdel Södra Innerstaden snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Christina Ridderman Karlsson.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Cecilia Rösténius
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 **Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**

Bilaga 2 **Tillsynsprotokoll och bedömningar för Möllevångsskolan**

Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 07
www.skolinspektionen.se

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i stadsdel Södra Innerstaden under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i stadsdelen. Skolinspektionen besökte Möllevångsskolan den 22, 24 och den 29 september 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela stadsdelen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i stadsdelen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i stadsdelen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast sex månader efter att stadsdelsbeslutet meddelades.

Skolinspektionens tillsyn i Malmö kommun kommer slutligen att redovisas i ett kommunövergripande beslut som även avser den verksamhet som delegerats till stadsdelsnämnderna och Utbildningsnämnden. Beslutet riktas till Malmö kommun såsom huvudman och ytterst ansvarig för den delegerade verksamheten.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat**, **pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från stadsdelen och Möllevångsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Möllevångsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om stadsdelen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Vid Möllevångsskolan har det genomförts en kvalitetsgranskning, Undervisning i fysik. Resultatet av denna granskning finns tillgänglig på www.skolinspektionen.se.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Möllevångsskolan

Möllevångsskolan	Antal elever
Förskoleklass	49
Grundskola	371

Källa: Skolans uppgifter 2010-11-08

Möllevångsskolan är en grundskola med förskoleklass samt grundskola med årskurserna 1 – 9. Skolan togs i bruk januari 2005 och var fullt utbyggd med alla årskurser läsåret 2006/2007. Skolan deltar sedan sin start i försöksverksamheten att arbeta utan timplan i grundskolan. Ledningen består av en rektor med övergripande ansvar samt två biträdande rektorer för verksamheten F – 5 respektive 6 – 9. Skolans lärare är organiserade i arbetslag med ansvar för två årskurser. Skolan är byggd utifrån tanken ”skolan mitt i byn " där utomstående aktörer som till exempel föreningar, boende, och föräldrar är en del av skolans verksamhet genom att ha aktiviteter i skolans lokaler.

Tillsynsprotokoll för Möllevångsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

- [x] **Kunskaper**

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

- [ ] **Fokus på skolans uppdrag**
- [x] **Lärarnas bedömning och utvärdering**
- [x] **Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**

Skolans lärandemiljö

- [x] **Fokus på lärande**
- [x] **Tillit till elevens förmåga**
- [x] **Trygghet och studiero**

Enskild elevs rätt

- [ ] **Bedömning (och betyg)**
- [ ] **Undervisningstid och val**
- [x] **Särskilt stöd**
- [ ] **Studie- och yrkesvägledning**
- [ ] **Avgifter**
- [x] **Rektorns beslutsfattande**

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (för årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk och matematik).

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Den sammanställning av andelen elever som nått målen i samtliga ämnen i årskurs 5 på Möllevångsskolan som Skolinspektionen tagit del av är inte fullständig då det saknas resultat i flera av de samhälls- och naturorienterande ämnena. Skolan sammanställer däremot resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Resultatsammanställningar av de nationella ämnesproven i årskurs 3 från 2010 visar att 59 procent av eleverna har nått målen i svenska/svenska som andraspråk och 80 procent av eleverna i årskurs 3 har nått målen i matematik. Andelen elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven för årskurs 5 år 2010 är i engelska 86 procent, i matematik 42 procent och i svenska/svenska som andraspråk 47 procent.

Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 9 från 2009 visar att måluppfyllelsen i svenska/svenska som andraspråk var 72 procent, 76 procent i matematik och 78 procent i engelska. Elevernas resultat, mätt i betyg, visar att andelen elever som saknar fullständiga slutbetyg är mycket hög. Enligt Skolverkets statistik för år 2009 var andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen på Möllevångsskolan 38,8 procent, andelen behöriga till gymnasieskolan 65,3 procent och det genomsnittliga meritvärdet 154,9 i årskurs 9. Skolverkets statistik visar att det genomsnittliga meritvärdet och andelen elever som nått målen i samtliga ämnen har minskat varje år sedan 2007.

Vid intervjuer uppgav rektorn och lärare att skolan gör en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i årskurs 3, 5 och 9 i ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk. I övriga ämnen görs ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 och 9. Skolan saknar därmed sammanställda kunskapsresultat över måluppfyllelsen i samtliga ämnen, vilket gör det svårt att få en helhetsbild av skolans resultat.

Av Skolverkets statistik framgår vidare att skillnaden mellan resultaten på de nationella proven och slutbetygen är anmärkningsvärt stora i svenska och matematik. Se vidare under lärarnas bedömning och utvärdering.

Tillsynen visar att behovet av studiehandledning på modersmålet på skolan är större än vad som ges. Studiehandledning på modersmålet för elever med annat modersmål än svenska ger ökade möjligheter för eleverna att nå högre måluppfyllelse och kunskapsresultat. Ett väl fungerande system för att hjälpa elever i behov av särskilt stöd är en viktig förutsättning för en ökad måluppfyllelse. På Möllevångsskolan finns stora stödbehov bland eleverna som skolan inte fullt ut kan tillgodose. Vidare framgår av tillsynen att skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen brister i tydlighet. Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

För att andelen elever med fullständiga slutbetyg ska öka är det högst angeläget att skolan analyserar i vilken mån insatserna kan förbättras utifrån exempelvis effekter av insatta stödinsatser, hur undervisningen anpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar och att undervisningen ger utrymme för olika kunskapsformer. Redovisning av kunskapsresultaten, analyser och förslag på åtgärder måste också framgå av skolans kvalitetsredovisning vilket sker i otillräcklig utsträckning i dag. Syftet med detta är att identifiera sådana insatser som skulle kunna förbättra elevernas kunskapsresultat så att alla elever ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utvärderas inte i tillräcklig omfattning.

Författningsstöd:

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Enligt 2 kap. 6 § grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Av intervjuer med rektorn och lärare samt den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framkommer att elevernas kun-

skapsutveckling och resultat inte följs upp i alla ämnen, utan har till största del fokuserats på ämnena svenska, matematik och engelska.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen som ska ge elev och vårdnadshavare information om elevens kunskapsutveckling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I stadsdel Södra Innerstaden använder skolorna en gemensam mall för dokumentationen av de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. Samtliga elever på Möllevångsskolan har en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen som upprättas vid de utvecklingssamtal som lärare, elev och elevens vårdnadshavare genomför minst en gång per termin. Enligt Skolverkets allmänna råd bör de skriftliga omdömena utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera till fortsatt lärande. Ett skriftligt omdöme kan utformas som text eller som symboler som i några steg beskriver elevens kunskaper. Om ett omdöme utformas med hjälp av symboler är det viktigt att omdömet kompletteras med en mer nyanserad beskrivning för att göra informationen om elevens kunskaper tydlig. Den staddelsgemensamma mallen som Möllevångsskolan använder sig av är konstruerad på ett sätt som inte tydligt anger vad som är den individuella utvecklingsplanen, det vill säga den framåtsyftande delen i dokumentet. För varje ämne använder skolan sig av symboler som anger elevens måluppfyllelse. Dessa ska kompletteras med en text där omdömena utgår från kunskapskvaliteter och där elevens utvecklingsmöjligheter sedan beskrivs, samt vilket arbetssätt som krävs för att nå de önskade kunskapskvaliteterna. De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av är däremot av mycket varierande kvalitet. Det finns flera exempel där de skriftliga omdömena i mycket hög grad har fokus på kunskapsutvecklingen i förhållande till målen. Det finns dock flera exempel där skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen inte alltid står i relation till de nationella målen och den framåtsyftande planen intar en mindre betydelsefull roll. Det finns beskrivningar som överlag är mycket kortfattade och i vissa fall kan, enligt Skolinspektionens mening, ifrågasättas om de insatser som redovisas bidrar till att öka elevernas måluppfyllelse. Det framgår också av de exempel som Skolinspektionen tagit del av att i vissa fall finns

enbart ett ämnesövergripande omdöme i de samhälls- och naturorienterande ämnena, varför eleverna inte får skriftliga omdömen i samtliga av de ämnen eleven får undervisning i.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Resultaten från de nationella ämnesproven används inte i tillräcklig omfattning för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Författningsstöd:

7 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid en jämförelse av provbetyget på de nationella ämnesproven i årskurs 9 i ämnena engelska, matematik och svenska och med slutbetyg i dessa ämnen framgår att det är kraftiga variationer åren 2007-2009. I alla tre ämnen det en hög andel elever som får ett högre slutbetyg i jämförelse med provbetyget på de nationella proven år 2007 och 2009. Särskilt anmärkningsvärt är resultaten i svenska och matematik för 2009 där 30,4 procent av eleverna får ett högre slutbetyg jämfört med betyget på det nationella provet i både svenska och i matematik. Rektorn uppger i intervjun att lärarna använder nationella proven som stöd i sin betygssättning och att skolan har uppmärksammat skillnaderna mellan provbetyget och slutbetyget.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn inhämtar inte tillräcklig kunskap om och följer upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuer med skolledning och lärare framkommer att rektorn inhämtar kunskaper om lärarnas undervisning på olika sätt. Det handlar i de flesta fall om andrahandsinformation. Vidare uppger intervjuade lärare att rektorn sällan besöker undervisningen

med avsikt att därefter föra utvecklande samtal med lärarna om undervisningens kvalitet. Elever och lärare anger att bristande arbetsro under lektionstid påverkar elevernas möjligheter att inhämta kunskaper. Intervjuade elever beskriver också att de vid lärarbyten ofta upplever att det saknas en dokumentation över deras kunskapsutveckling vilket medför att ett stort ansvar ligger på eleverna att själva försöka beskriva var de befinner sig i kunskapsutvecklingen. Enligt eleverna resulterar det ofta i att de får ”börja om” inom flera ämnesområden. Också lärare uppger i intervjuer att övergångar inte fungerar tillfredsställande då informationen om elevers kunskapsresultat och eventuella behov av särskilt stöd i flera fall är bristfällig. Med tanke på skolans låga resultat behöver rektorn ta ett större ansvar för att följa upp och utvärdera undervisningens kvalitet som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet och inom ramen för det pedagogiska ledarskapet.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig grad ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av Skolverkets inspektionsrapport från 2006 framgår att skolan behövde förbättra kunskapsresultaten. Vidare behövde skolan, i det systematiska kvalitetsarbetet, följa elevernas kunskapsuppföljning i samtliga ämnen samt påbörja ett arbete för att bättre anpassa verksamheten efter elevernas behov och förutsättningar. Denna kritik kvarstår då skolan inte har någon övergripande sammanställning och utvärdering av resultaten i alla ämnen och årskurser. En kvalitetsgranskning av ämnet fysik har genomförts på Möllevångsskolan (se under Allmänt om tillsynen). Av granskningens beslut framgår att skolan behöver skapa tydliga system för kunskapsuppföljning och att rektorn behöver inta en tydligare roll som pedagogisk ledare med full insyn i och kunskap om hur undervisningen bedrivs. Den nu genomförda tillsynen visar på samma brister och rektorn saknar tillräckligt underlag för att besluta om organisation, resurser och stödinsatser, något som kan vara avgörande för elevernas kunskapsutveckling. Eftersom skolan inte analyserar orsaker till de resultat som skolan når kan skolan inte definiera utvecklingsområden och därför finns heller inga definierade åtgärder för utveckling.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevvårdsverksamheten utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Vidare anger läroplanen under rektors ansvar att resursfördelningen och stödåtgärderna ska anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör. Intervjuade lärare uppgav att skolledningen följer upp alla elever som har särskilt stöd på individnivå samt de åtgärdsprogram som har upprättats. Tillsynen visar dock att alla elever som behöver särskilt stöd inte får detta och de som får erhåller inte tillräckligt med särskilt stöd. Enligt intervjuer med skolledning, elevhälsoteamet och lärare beror detta på avsaknad av resurser samt på att fördelning och organisering av stödresurserna inte fungerar fullt ut. Lärarna upplever att det tar lång tid från det att de anmäler behov av utredning av elever tills att utredning görs. I intervjuer med lärare framkom exempel där läraren anmält behov av utredning när eleven gick i årskurs 1 och nu när eleven går i årskurs 4 har ännu ingen utredning gjorts. Enligt lärarna finns det flera elever som har behov av särskilt stöd och där utredning borde gjorts långt tidigare. Av intervjun med elevhälsoteamet framgick också att stödinsatserna inte är tillräckliga och att det inte bara handlar om brist på stöd utan fördelning och val av insatser.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Eleverna upplever inte undervisningen som stimulerande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag; God miljö för lärande

Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Läroplanen anger att skolan ska sträva efter att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära samt att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. Tillsynen visar utifrån intervjuer och verksamhetsbesök att det finns ett tydligt samband mellan elevernas motivation att vilja lära och tilliten till den egna förmågan samt om de förstår meningen med vad de gör under lektionerna. För en del av de intervjuade eleverna tycks det inte vara lusten att lära i sig som saknas, utan att lära något som man inte förstår och inte ser nyttan med. Flera elever vet inte heller om deras kunskapsutveckling går framåt eller inte och får inte tillräckligt med information om att vad de ska arbeta med för att öka sin kunskapsutveckling. Detta medför att eleverna inte alltid upplever att kunskap är meningsfull och att deras kunskapsutveckling går framåt. Variationer förekommer emellertid mellan olika ämnen och undervisande lärare.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen i skolan anpassas inte i tillräcklig utsträckning efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94 2.2 Kunskaper

Motivering:

Av läroplanen framgår att läraren ska utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare ska läraren enligt läroplanen organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas utifrån sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Intervjuer med elever och lärare samt lektionsbesök visar att det varierar mellan lärarna i vilken grad undervisningen anpassas efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare framkom att eleverna inte alltid utmanas i sitt lärande eftersom det enligt lärare är så stor spridning mellan elevernas kunskaper att det blir för svårt att anpassa undervisningen utifrån alla elevers förutsättningar. Intervjuade elever uppfattar ibland lärobokens innehåll och struktur som att vara detsamma som målen för ämnet. Detta medför att individualisering och behovsanpassning av undervisningen blir svår att genomföra om inte lärare och elev har en god förståelse och dialog kring målen för verksamheten. Av verksamhetsbesök och intervjuer med lärare framkom att i de fall studieron brister på lektionerna försvårar det för lärarna att kunna möta varje elevs behov. Tillsynen

visar också att elevernas uppfattning om hur de bäst lär sig och deras synpunkter på undervisningen inte alltid tas tillvara i tillräcklig utsträckning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens utformning behöver vidareutvecklas.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Enligt läroplanen åligger det läraren att tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och att förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle. Att utvärdera undervisningen och återkoppla till den enskilde eleven är en förutsättning för att eleven ska få syn på sitt eget sätt att lära och att förstå den demokratiska processen. Av Skolverkets inspektionsrapport från år 2006 framgår att skolan behövde utveckla sina arbetsformer så att ett aktivt elevinflytande gynnades. Denna kritik kvarstår då det i intervjuer framkommer att elevernas inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll varierar mellan lärare, och att inflytandet i klassrummet ofta begränsas till val mellan alternativ och ordningsföljd på arbetsuppgifter. Den tidigare genomförda kvalitetsgranskningen av undervisningen i fysik visar också den att elevinflytandet behöver vidareutvecklas på skolan. Elevinflytandet på Möllevångsskolan handlar enligt Skolinspektionen till stor del om formellt elevinflytande i olika ”råd”. Elevernas intryck är att de inte får bestämma särskilt mycket, men de berättar att de får välja ordning på arbetsuppgifter, bestämma gruppindelning och i något fall innehåll och arbetsformer. Intervjuade lärare menar att det inte finns någon gemensam diskussion kring hur elevinflytande ska gynnas i undervisningen. Tillsynen visar att samtliga lärare fortfarande inte ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, samt inte utvärderar undervisningen i tillräcklig omfattning tillsammans med eleverna i enlighet med läroplanens krav.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Tillit till elevens förmåga

Bedömning:

Alla som arbetar på skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta kunskaper och stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. Skolan ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inlärning och för sitt arbete i skolan. Forskning pekar särskilt på att om eleverna möts av utmaningar i form av höga och tydliggjorda förväntningar är det en framgångsfaktor för måluppfyllelsen i skolan. Höga förväntningar betyder att samtliga elever, även elever i behov av särskilt stöd, får en balans mellan kreativa, problemlösande aktiviteter och faktiska kunskaper utifrån kraven i kursplanerna. Rektorn anger i verksamhetsredogörelsen att de allra flesta elever har goda möjligheter att nå målen, men att det finns ett antal elever som har sämre förutsättningar att nå målen. Språkliga och socioekonomiska faktorer samt föräldrarnas utbildningsbakgrund anges som bidragande till att samtliga elever inte har tillräckliga förutsättningar att nå målen. I intervjuerna framkommer att det på Möllevångsskolan finns en vanlig förklaringsmodell till elevernas låga kunskapsresultat och det beror till största del av ovan nämnda faktorer. Det kan innebära en övervägande risk att förklaringsmodellen påverkar förväntningarna på elevernas studieresultat på ett negativt sätt. Samtidigt visar intervjuerna med eleverna att lärarna förutsätter att de läser på och gör sina läxor, utan att ge det stöd som vissa elever behöver för att kunna ta detta ansvar. Tilliten mellan vuxna och elever på Möllevångsskolan är ett utvecklingsområde vilket torde gynna elevernas möjlighet till ansvarstagande. Det är därför angeläget att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och säkerställer att höga och tydliga förväntningar finns på elevernas förmåga för att förbättra måluppfyllelsen och elevernas kunskapsresultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Ordningsreglerna på skolan efterlevs inte.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Motivering:

Eleverna som Skolinspektionen samtalar med känner väl till att skolan har ordningsregler men säger att det är en stor andel av eleverna som inte följer reglerna. Detta bekräftades vid de verksamhetsbesök som Skolinspektionen genomförde på Möllevångsskolan. Se vidare bedömningar under Trygghet och studiero.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan arbetar inte tillräckligt målmedvetet för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Motivering:

Enligt Lpo 94 ska eleven möta respekt för sin person och sitt arbete. Vidare ska skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. Lärarna ska tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen. Vid tillsynen av Möllevångsskolan framkommer att relationerna mellan lärare/elever och elever/elever inte i tillräcklig omfattning präglas av respekt och ömsesidigt förtroende. Vidare framgår av intervjuer och skolans dokumentation att klimatet inte alltid är tillåtande i alla grupper och att det beror både på eleverna i grupperna men också på att lärarna har olika förhållningssätt. Vidare framgår av inspektionen att Möllevångsskolan har en fysisk och psykosocial miljö som innebär att alla elever inte känner trygghet eller lär sig att ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra. I de olika intervjugrupperna påtalas också att det förekommer ett språk-

bruk bland elever som kan upplevas som kränkande. Vid inspektionen noterades också flera exempel på respektlösa attityder mellan elever/elever och elever/lärare. I de fall respektlösa attityder kommer till personalens kännedom försöker man i möjligaste mån agera. Detta sker dock inte i tillräckligt hög grad. Det respektlösa samspelet mellan eleverna förefaller ha inneburit att det hårda klimatet uppfattas som ett normalläge och det blir då oftast endast de grövre kränkningarna som uppmärksammas och hanteras. Sammantaget saknar skolan ett systematiskt och långsiktigt arbete, där såväl personal som elever deltar, för att ge eleverna en trygg och god miljö för sin utveckling och sitt lärande. Skolinspektionen kan konstatera att elevernas tillit till de vuxna i de högre årskurserna behöver förbättras. Det är viktigt att skolan arbetar utifrån läroplanens krav så att varje elev ges möjlighet att utveckla ett rikt och nyanserat språk samt förstår betydelsen av att vårda sitt språk. Detta för att skolan ska bli en social gemenskap som ger trygghet och lust att lära.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att det på skolan bedrivs ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling. Se vidare bedömning i stadsdelsrapporten för Södra Innerstaden.

Författningsstöd:

14 a kap. 1, 6-8 §§ skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Av intervjuer framkommer att det inte alltid finns ett gemensamt förhållningssätt för att förebygga och förhindra kränkningar. Det saknas således ett målinriktat förebyggande värdegrundsarbete som omfattar samtlig personal på skolan och det arbete som pågår har mer karaktären av att vara akutinsatser. Av verksamhetsredogörelsen framgår att skolan har ett pågående värdegrundsarbete i verksamheten. Mentorer och klasslärare har ett ansvar för att följa upp hur elever mår och beter sig. Elevhälsoteamet tillsammans med skolledningen gör punktinsatser och driver viss utveckling och elevhälsoteamet arbetar med förebyggande verksamhet. Skolan har vid terminsstarten anordnat temadagar som en del av det förebyggande arbetet. Av verksamhetsbesök och intervjuer med elever och lärare framgår dock att Möllevångsskolan inte har en trygg miljö. Det är en orolig miljö med bristande studiero och det förekommer kränkningar

av elever. Enligt lärarna talar de dagligen med eleverna om förhållningssätt. Det arbetas med värdegrundsfrågor på olika sätt i olika klasser och lärarna efterfrågar ett mer gemensamt arbete för hela skolan. Enligt lärarna förekommer fall av kränkande behandling på skolan. De fall som kommer till skolans kännedom utreds enligt de rutiner som finns för vad som ska göras om någon elev kränks. Skolan har trots att trakasserier och kränkningar förekommit inte arbetat tillräckligt målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Skolan saknar tydliga mål för sitt förbyggande målinriktade arbete och har därmed inte kunnat utvärdera och följa upp resultaten.

Den likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen fick ta del av var på remissrunda och ännu inte beslutad. Planen innehåller beskrivningar av vilka insatser som ska genomföras under året. Det framgår dock inte om dessa insatser utgår från en kartläggning av verksamhetens specifika behov. Kartläggningen har inte heller utmynnat i en redogörelse i skolans plan mot kränkande behandling av vilka behov skolan har avseende det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och vilka åtgärder skolan avser att vidta under aktuellt år. Inte heller redogörs för uppföljning av åtgärder vidtagna under det föregående års arbete. Planen saknar även beskrivning av skolans rutiner i de fall en elev upplever sig kränkt av personal. Eleverna har utöver deltagande i de så kallade trygghetskartorna och trivselenkäter inte deltagit i utformningen av skolans plan mot kränkande behandling och av intervjuerna framgår vidare att de inte har någon större kännedom om planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket skollagen

5 kap. 1 och 4 §§ grundskoleförordningen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Det finns rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd men det visar sig i intervjuerna att dessa inte är kända av lärarna, däremot uppger de att de arbetar ungefär på det sätt som rutinerna fastställer. Vid tillsynen 2006 påtalade Skolverket att Möllevångsskolan inte såg till att alla elever fick det stöd de behövde. Rektorn, lärarna och elevhälsoteamet uppger att alla elever fortfarande inte får det stöd de har behov av och

Skolinspektionen fick ta del av tydliga exempel på detta. Elevernas låga måluppfyllelse tyder också på att särskilt stöd inte erbjuds i tillräcklig omfattning.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på modersmålet ges inte till alla de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2–3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I grundskoleförordningen anges att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. En stor andel elever på Möllevångsskolan har annat modersmål än svenska och flera elever bedöms ha behov av studiehandledning på sitt modersmål. Rektorn och lärarna anser att det finns ett stort behov av studiehandledning på modersmål bland eleverna och att sådan studiehandledning inte kan ges till alla elever som är i behov av det i olika ämnen. Malmö kommuns centrala modersmålsenhet ansvarar för resurstilldelningen avseende studiehandledning, men av intervjuerna framgår att de resurser skolan tilldelats är otillräckliga. Skolinspektionen menar att detta inte är någon anledning till att studiehandledningen ska utebli om eleven har detta behov, utan att skolan ytterligare måste anstränga sig för att ge eleverna den studiehandledning eleverna behöver.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut enligt bestämmelserna.

Författningsstöd:

2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas istället för undervisning i svenska. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska

anordnas för en elev. Tillsynen visar att undervisningen i svenska som andraspråk inte anordnas i stället för undervisning i svenska, utan som en blandning mellan svenska och svenska som andraspråk. Intervjuade elever uppger att det är oklart om de läser svenska eller svenska som andraspråk. Skolledningen uppger i intervjuer att det nu har påbörjats ett arbete där lärarna i svenska som andraspråk ska kartlägga vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk och att undervisningen framöver kommer att organiseras utifrån elevernas behov.